नस्थातुंजीवितुंनोत्सहे कन्यात्वदूषणादित्यर्थः ॥ ७७ ॥ ७८ ॥ ७९ ॥ ८० ॥ स्त्रीभावेयोगुणःपुष्पवत्तातेनभूषिता सद्यःपुष्पवत्यभूदित्यर्थः ॥ ८१ ॥ ८२ ॥ वरंकन्याभावंसौगंध्यंचलब्ध्वास योगर्भंचसुषावेतिसंबंधः ॥ ८३॥ ८४ ॥ ८५ ॥ द्वीपमेवअयनंन्यासस्थानंयस्यद्वीपायनः स्वार्थेतद्धितः द्वीपायनएवद्वैपायनइतिनामनिर्वक्ति न्यस्तइति ॥ ८६ ॥ पादापसारिणंयुगेयुगेपादशःक्षीय

गृहंगंतुमृषेचाहंधीमन्नस्थातुमुत्सहे ॥ एतत्संचिंत्यभगवन्विधत्स्वयदनंतरं ॥ ७७ ॥ एवमुक्तवतींतांतुप्रीतिमानृषिसत्तमः ॥ उवाचमत्प्रियंकृत्वाकन्यैवत्वं भविष्यसि ॥ ७८ ॥ वृणीष्वचवरंभीरुयंत्वमिच्छसिभाविनि ॥ वृथाहिनप्रसादोमेभूतपूर्वःशुचिस्मिते ॥ ७९ ॥ एवमुक्तावरंवव्रेगात्रसौगंध्यमुत्तमं ॥ सचा स्यैभगवान्प्रादान्मनसःकांक्षितंभुवि ॥ ८० ॥ ततोलब्ध्वराप्रीतास्त्रीभावगुणभूषिता ॥ जगामसहसंसर्गमृषिणाद्भुतकर्मणा ॥ ८१ ॥ तेनगंधवतीत्येवंना मास्याःप्रथितंभुवि ॥ तस्यास्तुयोजनाद्गंधमाजिघ्रंतनराभुवि ॥८२॥ तस्यायोजनगंधेतिततोनामापरंस्मृतं ॥ इतिसत्यवतीदृष्टालब्ध्वावरमनुत्तमं ॥८३॥ पराशरेणसंयुक्तासद्योगर्भंसुषावसा ॥ जज्ञेचयमुनाद्वीपेपाराशर्यःसवीर्यवान् ॥८४॥ समातरमनुज्ञाप्यतपस्येवमनोदधे ॥ स्मृतोऽहंदर्शयिष्यामिकृत्येष्वि तिचसोऽब्रवीत् ॥ ८५ ॥ एवंद्वैपायनोजज्ञेसत्यवत्यांपराशरात् ॥ न्यस्तोद्वीपेसयद्बालस्तस्माद्द्वैपायनःस्मृतः ॥८६॥ पादापसारिणंधर्मंसतुविद्वान्युगेयुगे ॥आ युःशक्तिंचमर्त्यानांयुगावस्थामवेक्ष्यच ॥ ८७ ॥ ब्राह्मणोब्राह्मणानांचतथानुग्रहकांक्षया ॥ विव्यासवेदान्यस्मात्सस्तस्माद्व्यासइतिस्मृतः ॥८८॥ वेदानध्या पयामासमहाभारतपंचमान् ॥ सुमंतुंजैमिनिंपैलंशुकंचैवस्वमात्मजं ॥ ८९ ॥ प्रभुर्वरिष्ठोवरदोवैशंपायनमेवच ॥ संहितास्तैःपृथक्तेनभारतस्यप्रकाशि ताः ॥ ९० ॥ तथाभीष्मःशांतनवोगंगायाममितद्युतिः ॥ वसुवीर्यात्समभवन्महावीर्योमहायशाः ॥ ९१ ॥ वेदार्थविच्चभगवानृषिर्विप्रोमहायशाः ॥ शूले प्रोतःपुराणर्षिरचौरश्चौरशंकया ॥ ९२ ॥ अणीमांडव्यइत्येवंविख्यातःसमहायशाः ॥ सधर्ममाहूयपुरामहर्षिरिदमुक्तवान् ॥ ९३ ॥

माणं कलेरादौपादमात्रमवशिष्टमित्यर्थः एवंआयुरादिह्रासंचावेक्ष्य ॥ ८७ ॥ ब्रह्मणोवेदस्य अनुपहोरक्षणं विव्यासशाखाभेदेनविस्तारितवान् अतोव्यासइत्यपितस्यनामेत्यर्थः ॥ ८८ ॥ महाभारत पंचमानिति भारतंपंचमोवेदः सर्वश्रुतिसमूहोयमित्यसकृदुक्तेः इतरपुराणवदिदंनमंतव्यमित्यर्थः ॥ ८९ ॥ भारतस्यमूलभूताः संहिताःमंत्रब्राह्मणरूपावेदाः तैःसुमंतुप्रभृतिभिः प्रकाशिताःइदमस्यमूल मिदमस्यमूलमितिस्पष्टीकृतास्तेनप्रत्यक्षवेदमूलमेतदितिभावः ॥ ९० ॥ वसुवीर्यात् अष्टानांवसूनांअंशात् ॥ ९१ ॥ ९२ ॥ आहूयसमीपमानीय आहत्येतिपाठेअधिक्षिप्य ॥ ९३ ॥

Digitized by Google